

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr.105

www.parlament.md

26 martie 2012

IB Nr. 17

**Domnului Alexandru Tănase,
Președinte al Curții Constituționale a Republicii Moldova**

Stimate Domnule Președinte,

Vă remitem după competență, conform legislației în vigoare, sesizarea din partea unui grup de deputați (sesizarea se anexează).

Obiectul sesizării constituie declararea neconstituționalității prevederilor art.10 alin.(1) al Legii cu privire la colegiul disciplinar și răspundere disciplinară a judecătorilor, ce ține de dreptul Procurorului General de a intenta proceduri disciplinare.

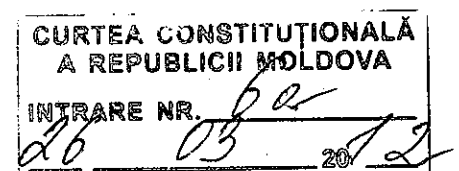
Rog să fie exercitat controlul constituționalității prevederilor art.10 alin.(1), iar Curtea Constituțională să-și expună poziția față de aceste prevederi.

Anexă: 3 file.

Cu respect,

**Ion BUTMALAI
Deputat în Parlament**

**Alexandru CIMBRICIUC
Deputat în Parlament**

SESIZARE

Obiectul sesizării:

Declararea neconstituționalității prevederilor art. 10 alin. (1) al Legii cu privire la colegiul disciplinar și răspundere disciplinară a judecătorilor, ce ține de dreptul Procurorului General, membru de drept al Consiliului Superior al Magistraturii de a intenta proceduri disciplinare.

Onorată Curte,

Conform art. 10 alin. (1) din Legea cu privire la colegiul disciplinar și răspundere disciplinară a judecătorilor nr. 950-XIII din 19.07.96, dreptul de a intenta procedura disciplinară îl are orice membru al Consiliului Superior al Magistraturii.

Conform art. 116 al.1 al Constituției RM judecătorii instanțelor judecătorești sînt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.

Conform prevederilor art.119 al Constituției RM împotriva hotărîrilor judecătorești, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condițiile legii.

Însă, atribuind procurorului prin lege un drept de intentare a procedurilor disciplinare, s-a încălcat principiul contradictorialității și egalității părților, deoarece dreptul de inițiere a procedurii disciplinare în privința judecătorilor defavorizează partea apărării în acest sens, îi oferă părții acuzării „o armă” în plus, afectînd grav **dreptul la un proces echitabil**, reflectat în art.6 al Convenției Europene cu privire la drepturile și libertățile omului.

Concomitent, o atare stare de lucruri contravine prevederilor art. 6 din Constituție, conform căror, în Republica Moldova puterea legislativă, executivă și judecătorească sînt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției.

Conform Capitolului VIII (art.300-313) al Codului de procedură penală RM este reglementată sfera controlului judiciar al procedurii prejudiciare efectuate de către organele de urmărire penală și ale organelor care exercită activitate operativă de investigații de către judecătorul de instrucție.

Apărent, sensul normei legale citate nu trezește careva suspiciuni referitor la constituționalitatea sa, or este evident că Procurorul General RM, fiind membru din oficiu al Consiliului Superior al Magistraturii și fiind conform prevederilor Capitolului 1 al Codului de procedură penală RM și parte în proces, (partea acuzării), nu va abuza de acest drept și nu va crea o

practică defectuoasă în sensul încălcării principiului independenței judecătorilor și inamovibilității lor.

Însă, practica de ultimă oră denotă contrariul, și anume inițierea de către Procurorul General RM a unui șir de proceduri disciplinare în privința judecătorilor de drept comun și în special în privința judecătorilor de instrucție, creînd în cadrul Procuraturii Generale „o proprie inspecție judiciară”, înafara oricărui cadrul legal, care se autosesizează și conform citatului din dispozițiile Procurorului General **„verifică materiile privind încălcările legislației admise în cadrul înfăptuirii justiției de către judecătorul.....”**.

Această sintagmă ține de domeniul istoric al competenței procurorului în materie de supraveghere a respectării legislației și este absolut inoportună și neconstituțională prin prisma art.123 al Constituției RM, care stabilește expres limita competenței Consiliului Superior al Magistraturii și anume care doar asigură numirea, transferarea, detașarea, promovarea în funcție și aplicarea de măsuri disciplinare față de judecători.

Astfel neconstituționalitatea dreptului Procurorului General, ca membru din oficiu să intenteze proceduri disciplinare, derivă și din următoarele acte normative internaționale.

În temeiul Principiilor fundamentale asupra independenței sistemului judiciar, Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei s-a adresat statelor membre cu Recomandarea nr. (94) 12 din 13 octombrie 1994, adoptată la a 518-a reuniune a delegaților miniștrilor, indicând în Principiul 1 punctul 3 lit. d) al recomandării că în procesul de luare a deciziilor, judecătorii trebuie să fie independenți și să acționeze fără nici o restricție și fără a face obiectul vreunor influențe, sugestii, presiuni, amenințări sau imixțiuni, directe sau indirecte, indiferent din partea cărei persoane vin și sub ce motiv. Legea trebuie să prevadă sancțiuni contra persoanelor care încearcă să influențeze judecătorii sub orice formă. Judecătorii trebuie să fie absolut liberi să hotărască în mod imparțial asupra cauzelor cu care sînt sesizați, în baza convingerii lor intime, a propriei interpretări a faptelor și în conformitate cu normele de drept în vigoare. Judecătorii nu trebuie să fie obligați să dea socoteală vreunei persoane străine de puterea judiciară asupra rezolvării date cauzelor lor.

Recomandarea CM/Rec (2010)12 a Comitetului de Miniștri către Statele Membre cu privire la judecători: Independență, eficiență și responsabilitățile, adoptată de Comitetul Miniștrilor la 17 noiembrie 2010, în temeiul art.15b al Statutului Consiliului Europei care la cap.II p.11 indică expres, că independența judecătorilor trebuie să fie considerată o garanție a libertății, a respectării drepturilor omului și a aplicării imparțiale a legii. **Imparțialitatea și independența judecătorilor sunt esențiale pentru a garanta egalitatea părților în fața instanței.**

Subsidiar actelor internaționale menționate, o deosebită relevanță le au și Avizele Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE).

Astfel, în Avizul nr. 1 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) despre standardele privind independența judiciară și inamovibilitatea judecătorilor, s-a statuat că procedurile civile, penale și disciplinare privind judecătorii trebuie să fie însoțite de astfel de garanții care

protejează cu desăvârșire independența judecătorească, și anume, să elimine orice control administrativ al deciziilor judiciare.

La fel este relevant și Avizul nr. 3 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) din 19.11.2002 privind imperativele profesionale aplicabile judecătorilor și în mod deosebit a deontologiei, comportamentelor incompatibile și imparțialității, în care Consiliu Consultativ a decis la Capitolul Răspundere Disciplinară, că (pct.67) o întrebare importantă este dacă se pot lua măsuri de către persoane care susțin că au suferit pe urma erorii profesionale a unui judecător. Asemenea persoană trebuie să aibă dreptul de a înainta orice plîngere persoanei sau organismului răspunzător de inițierea acțiunilor disciplinare. Dar ele nu pot avea dreptul de a iniția personal sau de a insista pentru acțiuni disciplinare. Trebuie să existe **un filtru**, altfel judecătorii se pot găsi adesea în situația de a suporta proceduri disciplinare, inițiate de litigianții dezamăgiți.

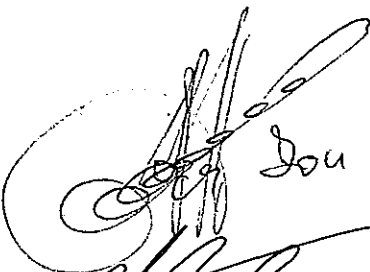

Prin urmare, între procuror, care este parte în proces și judecător, în condițiile art.10 al.1 Legea cu privire la colegiul disciplinar și răspundere disciplinară a judecătorilor nr. 950-XIII din 19.07.96 nu există un așa filtru, el direct este investit cu dreptul de a iniția proceduri disciplinare, dispunînd de „o armă” în plus, absolut neconstituțională, în exercitarea atribuțiilor sale procesuale.

Pornirea procedurilor disciplinare și tragerea abuzivă la răspundere disciplinară a magistraților, pe cauzele în care procurorul General reprezintă partea acuzării, determină corpul de magistrați să fie ușor influențați și manipulați pe anumite categorii de pricini și să exercite actul de justiție nu în baza Constituției și legilor, dar cu totul pe alte criterii. Acest lucru este inadmisibil, deoarece, în spațiul european, este unanim recunoscut că judecătorii sînt independenți și inamovibili și înfăptuesc justiția pe porincițiile contradictorialității și egalității părților în proces.

Din motivele menționate, subsemnații deputați în Parlamentul Republicii Moldova, în temeiul art. 135 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, art. 24 alin. (1), art. 25 lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art. 4 alin. (1) lit. a), art. 16 alin. (1), art. 38 alin. (1) lit. g), art. 61 și art. 62 din Codul jurisdicției constituționale,

SOLICITĂM:

Exercitarea controlului constituționalității prevederilor art.10 al.1 din Legea cu privire la colegiul disciplinar și răspundere disciplinară a judecătorilor nr. 950-XIII din 19.07.96, ce ține de dreptul Procurorului General, membru de drept al Consiliului Superior al Magistraturii de a intenta proceduri disciplinare.

Ion Butmaloi

Climb Alexandru
Cimbricica

Deputați în
Parlamentul R. Moldova